

Grisen behåller globalt sin plats som vår bästa och viktigaste vän

I höstas var jag på kongress i Stuttgart, Tyskland. Skälet var att där redovisa en historik över CIOSTA, en i höst 55-årig organisation för arbetsvetenskap i den gröna sektorn (jordbruk, skog och trädgård).

forskning

Livsmedelskris efter andra världskriget. Vid CIOSTAs bildande 1950 hade andra världskriget just slutat. Städer och byar var sönderbombade. Det rådde brist på det mesta. Folk frös och svalt. CIOSTAs uppgift blev då främst att uppmuntra forskning för effektivare framställning av kött och andra livsmedel. Alla länder hade samma problem.

För att kunna jämföra resultaten av studier i olika länder krävdes det samordning och standardisering av metoder och termer. Senare när Europa inte längre svalt kom arbetsmiljön, kvinnans roll i lantbruket, ekologiska problem och andra "moderna" frågor upp på agendan vid kongresser och seminarier.

Lär av pionjäreorna

Jag hade i min historik valt att närmare presentera de 28 forskare som varit CIOSTA-presidenter under de gångna 55 åren. Tack vare deras insats har det internationella arbetet hållits vid liv och anpassats till nya krav. Flera av pionjäreorna, de flesta nu döda, tyskar, fransmän, briter, holländare, polack-er och finländare, m fl, deltog i världskriget på olika sidor om fronten, satt i krigsfångenskap och upplevde vid återkomsten på var sitt håll efterkrigstidens hunger, elände och bristen på arbetskraft i jordbruket, då så mycket manfolk stupat. Men de var övertygade om att återuppbyggnaden av Europa krävde samverkan över gränserna och fritt utbyte av erfarenheter och forskningsresultat.

De arbetade i hög grad ideellt och utan nationalistiska skygglappar. Det kan noteras att både Sovjet och Turkiet bjöds in till den första CIOSTA-kongressen i Paris 1950. Varken Stalin eller Mohammed fick rubba cirk-larna! Även de som på grund av sitt "bruna" förflutna hade utreseförbud och inte kunde delta i de första internationella CIOSTA-kongresserna blev snart goda europé-er i Adenauers, m fl, visionära anda. Något för Blair, Chirac, Persson och andra nutida kvartalsnationalister att lära av.

Grisen spelar alltid en roll

Grisens roll i CIOSTA-sammanhang har växlat och speglar den tekniska utvecklingen under det gångna halvseket. I det allra första gemensamma projektet under tidigt 50-tal fick deltagande länder göra en tidsstudie

av utfodring av gödsvin under noga preciserade förhållanden. Både valet av djurslag; lättgödd och allätande gris, skalan på försöket; åtta boxar i dansk planlösning och utfodringstekniken; foderkärna och skopa, är betydande för den tidens förhållanden. Resultaten jämfördes och förbättringar diskuterades. Grisköttet blev så småningom en välsignelse för en hel efterkrigsgeneration.

Vid årets kongress, den 31st sedan starten, var grisen huvudämnet i två av de totalt ca 60 föredragen. Det ena gällde ett datorstött schweiziskt system för planering och beräkning av arbetsbehov i smågris- och slaktsvinsproduktion i en större besättning, där de ursprungliga pionjärprojekten rörande standardiserade beskrivningar och definitioner av arbetsmoment utnyttjas. Det nya som tillkommit utöver datoriseringen är att inte bara tider beräknades utan att också den fysiska ansträngningen, arbetsställningar och transporterade mängder angavs för olika moment vid utfodring, gödselhantering, o. dyl.

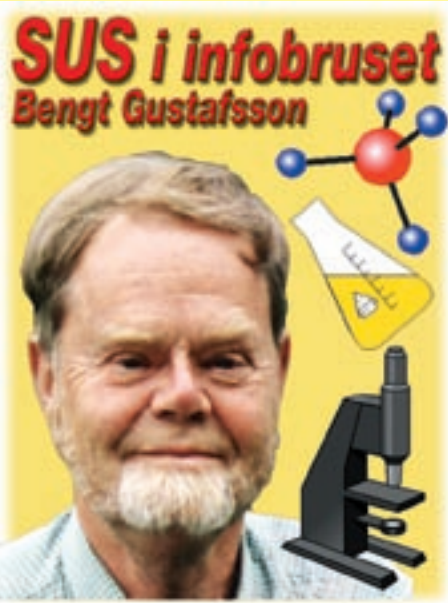
Det andra bidraget avsåg den ständigt återkommande frågan om stallluftens inflytande på svinskötarens hälsa (och kringboendes livskvalitet). Föredragshållaren gick igenom de kända symtomen; rinnande näsa och ögon, hosta, feber, huvudvärk, etc, samt vanligen rekommenderade förebyggande åtgärder i form av dammsugning, (olje)-dimplidning, m m. Tyvärr framkom inget nytt. Föredragshållaren, själv veterinär, efterlyste mer samarbete mellan veterinärer och humanmedicinare för att lösa det kanske största framtidsproblemet för svinnäringen i västvärlden. Den som ansträngt sig att gå igenom den internationella litteraturen i frågan, slås av att de "stående" referenserna om luftkvalitet och hälsa är skrivna av veterinärer eller ingenjörer. Var är medicinarna?

Avkräv forskarna mer samarbete

Den bristande kommunikationen mellan doktorer för olika "djurslag" och dito forskning leder naturligtvis till dubbelarbete och slöseri med knappa forskningsmedel. Ett exempel: För några månader sedan slog media stort upp "upptäckten" att zink tillsats i födan är bra bot vid livshotande diarré hos småbarn. Detta beskrivs som ett sk genom-brott. Miljoner humana liv skulle enkelt och billigt kunna sparas årligen i u-länderna, sas det. Men, i hur många decennier har veterinärer och utfodringsfolk känt till och skrivit om den goda effekten av måttliga mängder zink i fodret till vår mycket nära släkting grisen?

Är det snart kört för västerländsk svinuppfödning?

Vid tidigare CIOSTA-kongresser har t.o.m. frågan ställts om inte svinproduktionens tyngdpunkt riskerar att flyttas till länder med mindre krav på en luftkvalitet och arbetsmiljö och med mer lantbruks-

vänlig och mindre byråkratisk företagspolitik. Frågan var denna gång uppe i korridorsnacket och diskuterades i klartext då det gällde grönsaksodlingen. Där visar tyska "baklängesberäkningar" utifrån kännedom om hektarskördar, odlad areal, arbetsbehov per hektar och tillgången på inhemsk arbetskraft, att ca en tredjedel av arbetskraften är "informell", eller illegal om man så vill. De salladsfält som förevisades i samband med kongressen var fulla av fotoskygga ungdomar österifrån. Det som än så länge hindrar produktionen att flytta dit arbetskraften finns, är de höga krav på produktkvalitet, marknadskunnande, snabba kyltransporter och effektiv arbetsorganisation, som är svåra att uppfylla i de nya länderna. Rationell produktion och förädling av svinkött går kanske lättare att utlokalisera. I DS Nytt 8 tecknar en tongivande dansk uppfödare ett skräckscenariom där den danska svinproduktionen inom 25 år har flyttat ut till länder med större förståelse för djuruppfödningens villkor. Det är inte troligt att det går fullt så illa. Teknikutveckling och en ökad internationell samordning av miljö-, hälso- och lönekrav kommer sannolikt snart att minska obalansen länderna emellan. Så grisens 6000-åriga historia i västvärlden får nog fler kapitler.

När grisen fått snuvan kan det vara kört. I dessa dagar har grisen åter fått en speciell nyckelroll i det globala samspelet djurmänniska. Om jag läst och förstått det hela rätt är det grisen vi första hand ska skydda mot den hotfulla fågelinfluensan. När denne vår kusin fått influensan och den blandats med en vanlig human snuva, kan det vara kört för oss. Så fortsätt i god internationell CIOSTA-anda att ta väl hand om era grisar även om SJV och folket i Bryssel ännu inte varnat!

Bengt

Gris nr 7 2005

EU och USA försöker lösa gåtan PMWS

En räkna europeiska och ett par nordamerikanska forskningsinstitutioner går samman för att försöka lösa gåtan med sjukdomen PMWS. Den är fortfarande ett mysterium för forskarna. Totalt deltar 15 partners i projektet, varav tre danska. Från Sverige deltar personal från SLU och SVA. Svenska delegationen leds av professor Caroline Fossum, SLU. Källa: Danmarks födevareforskning och SVA/Nils. Mer info: <http://www.pcvd.org>

75 personer bort från dansk jordbruksforskning

Danmarks JordbruksForskning har ekonomiska bekymmer igen och måste spara 30 mkr. 50 medarbetare avskedas. Därutöver förväntas 25 medarbetare sluta under de närmaste 2 åren p g a naturlig avgång. Avskedad personal har tjänstgjort på Foulum, Bygholm, Årsløv, Flakkeberg och Sorgenfri. Källa: Ministeriet för Födevarer i Danmark.

Nytt danskt jordbruks- och livsmedelsuniversitet

Slå samman Den Kgl Veterinär- og Landbohøjskole, Danmarks JordbruksForskning, Danmarks Födevareforskning, MAPP-centret ved Handelshøjskolen i Århus, BioCentrum vid DTU samt delar av Danmarks Miljøundersøgelser och delar av Risø. Det föreslår den sk Børsting-kommittén.

Det sammanslagna danska universitetet på livsmedelsområdet föreslås heta University for Natural Resources and Nutrition (UNN) och ska omfatta dansk forskning på livsmedel och bioteknologi, natur, miljö och mat och näring.

Universitetet ska lyfta dansk forskning till världsklass och skapa nya livsmedelsföretag och nya livsmedelsprodukter och därmed många nya arbetstillfällen.

Regeringen tillsatte i juni en kommitté, med DLGs vd Asbjørn Børsting som ordförande. Det är den kommittén som nu lägger fram förslaget.

Mat bör märkas med ursprungsland, sa norske livsmedelsministern

-Konsumenterna bör ha valfrihet att välja, därför bör mat märkas med ursprungsland, sa norske lantbruks- och livsmedelsministern Terje Riis-Johansen (SP) i veckan.

-Jag ska invitera branschens aktörer för att få till stånd en frivillig ursprungsmärkning, sa han. Källa: Landbruks- og matdepartementet

Stallsystem har flyttat till Borgeby

Stallsystem i Dalby, har flyttat från Dalby till nya lokaler vid hushållningssällskapets gård Borgeby, vid Löddeköpinge.

Stallsystem har även börjat jobba med projekt i forna Jugoslavien och Ukraina. Detta har gjorts möjligt genom en kontakt med lokal kännedom i dessa länder. /LG

Gris nr 7 2005

SM 140 "Bra i magen" pulver

Förebygger tarmproblem
Ökad tillväxt
Ökad lönsamhet

TERRA NOVA®

TerraNova Svenska AB
Box 34, 730 40 Kolbäck
Tel 0220-37 410 Fax 0220-37 411

Har Du rätt desinfektionsmedel?

Ytdesinfektion P73

- bred verkan
- snabbverkande
- ej giftig
- ej korrosivt

Användningsområden:
Härläckande ytdesinfektion som verkar omedelbart och kräver inte någon eftersköljning.
Dosering 1-4 %

Fraktfritt från 100 liter

Läs gärna mer om desinficering i Pig Nr. 33 länk: <http://www.pigforsok.nu/>
För varuinformation och priser se: www.ergomiljo.se

Med vårt dimningssystem är möjligheterna många!

Du kan använda det till:

- Desinficering, utan att Du behöver vistas i hallen
- Dammbindning – reducerar sjukdomar som; kronisk bronkit och andra astmaliknande symptom
- Blötläggning med minimal vattenförbrukning vilken minskar rengöringstiden väsentligt
- Tvättning, utan långa slangar och tunga aggregat
- Nedkylning av stalltemperaturen

Öppettider:
Måndag- Fredag 07.30 - 16.00
Tel: 044-851 30
Fax: 044-33 72 10
Mobil: 090-694 37 97
E-post: info@ergomiljo.se
www.ergomiljo.se

